

HIND 5 SENTI

Õpilasteleht

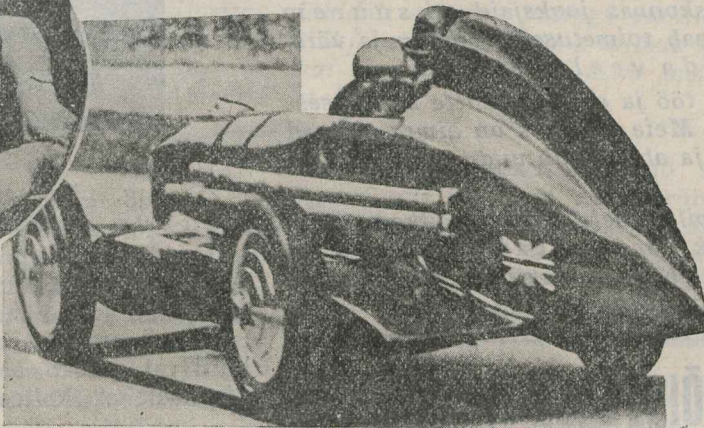

Nr. 30

1. september 1937

V aastakäik.

Kilomeetrite jahil

Pildike
autovõistlusilt
Nürburgi rajal
Saksamaal

tagavaraosade kohaleasetamiseks. See otsustas võistluse. Sekundeid palavlikku ärevust, mille kestel kopsivad haamid ja vahetatakse kummid. Publik on hingetu ja —

Rosemeyer on saavutanud selge edumaa.

30 sek. pärast tormavad mõlemad Mercedes-masinad minema. Kuid järgmisel peab ka Rosemeyer vahetama kumme. Vahitakse tummalt, kas Caracciola või Brauchitsch vahepeäl järgi jõuavad. Aga Auto-Unioni montöörid saavutavad ka rekordi ja — 25 sek. pärast tormab Rosemeyeri masin teele.

Siit alates ei saa teised tema edumaad hävitada ja pärast seda, kui ta rajarekordi on tõstnud 137 km tunnis, saabub Rosemeyer võitjana sihile. Tema taga aga käib metsik võistlus järgnevaile kohile.

Pärast suurmasinate sõitu järgneb võistlus mootorrattaile. Ja seegi pole põrmugi vähemerutav.

Ja siis tulevad sportmasinad! See on erutav spordimäng, kus sõitjad masinate võimsuse järgi klassidesse jagatud. Siin lendas dr. Wiswedel oma väikesel MG-l

Järg lk. 8

JÄRGMINE „ÕPILASLEHT“

ilmub uue
aastakäigu
esiknumbrina

22. SEPT.

RUTAKE TELLIMISTEGA!

POISID JA TÜDRUKUD!

„Õpilasteleht“

järgmises aastakäigus

lugege:

KAART JUTUSTAB -

põnevaid ning huvitavaid lugusid maadeavastamise ohtlikelt retkilt. Ilmub jutulisas.

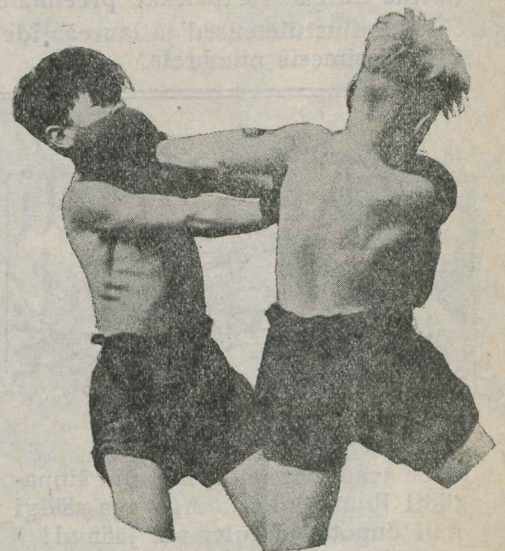
Karjala kuningas -

romaan, mis huvitab nii poisse kui tüdrukuid ja käsitleb Soome sangarlikku muinasaega. Ilmub järgneva romaanina lehes.

SPORT • PILTE • VÄRDI KIRJAD •
OMALOOMING • MÕISTATUSI •
POPULAARTEADUSLIKKE
PALU • KÄSITÖÖ •
J N E.

TELLIJAILE VÄÄRTUSLIKKE

PREEMIAID

KÕIK VÕISTLEMAS!

Tänavune suvi möödus noorte spordiliikumise tähe all. Pildil noored rusikakangelased löögihoos.

Iga ägeda võistluse järel kordub sama. Iga kord öeldakse, et nii metsikut, pingutavat ja põnevat võistlust ei nähta enam. Sama ka seekord. Milline võistlus, milline pinge varahommikust pärastlõunani, milline sõitjate ja masinate rohkus ja mitmekesisus.

Otse kõrgpinge aga haarab kõiki, kui tuleb

võistlus suurile masinaile.

Ärevusrohked minutid, kui suured saksa ja itaalia masinad tormavad kurvil... Bernd Rosemeyer ja Rudolf Caracciola olid seekord suured konkurendid tormates metsikult stardist vastu kurvile ja käänakuile. Ja teearil hingetus ärevuses 3000-päine inimjõuk kui mesilaspere.

Stardist alates asub vedama itaallane Caracciola oma suurel Mercedes-Benzil, siis aga pärast 22. km surub enese Bernd Rosemeyer ette. Napi vahemaaga järgnevad talle Caracciola ja Brauchitsch, kes kogu aeg on hoidunud vedajate kannule.

Õige napina püsib vahemaa, kuni 5. ringil on sunnitud Caracciola ja Brauchitsch peatuma,

SUUR TEATEJOOKS

NOORTE SÕBRA JUUBEL

K. NEUMAN — 60

On väga suur jooksurada, väga suur hulk jooksjaid ja finiš nihkub seda kaugemale, mida suurem on jooksjate hulk.

See on tohutum teatejooks, mida eales nähtud, sest kogu sellel määratud jooksjatejõugul tuleb pingutada järjest pea aasta läbi, et siis 30. ringi järel anda teatepulk edasi teisele, kuid kummaline — paljud pole veelgi väsinud ja lippavad meeleldi ise jälle edasi, haarates ainult uue pulga, mis märgitud nr. 1-ga.

Praegu jõuab jooksjate hulk juba 30. ringi lõppu — suure teatejooksu 5. osa on lõppenud — see on „Õpilastele“ teatejooks.

„Õpilastele“ lõpetab käesoleva numbriga oma 5. aastakäigu, et siis alustada juba kuundet. Rõõmustavalt peame märkima, et „teatejooksu 5. osa“ on küllaltki õnnestunud.

Tellijatehulk, neid 5. osa teatemeeskonnas jooksjaid oli suurem arv kui kunagi varem. See annab toimetuselegi jõudu ja värskest, et asja edaspidi korraldada veelgi paremini.

„Õpilastele“ meie oludes ainulaadne töö ja elu pole mitte kerge, sest paljas häätahe ei suuda ka kõike. Meie aitajaks on ainult noored ise ja õpetajad. Loodame, et see side ja abi ulatub uude aastakäiku ja kannab ka selle raskusist läbi.

Palju on veel soove ja nõudeid „Õpilastele“, kuid teadkem: iga uustelliija on ühtlasi teguriks, mis aitab vähendada neid soove ja nõudeid, mis aitab „Õpilastele“ muuta veelgi huvitavamaks ja paremaks.

NOORTE LOOMINGU VÕISTLUSE V OSA

lõpeb käesolevas numbris.

Võistlused olid väljakuulutatud proosas, vestetes, naljandis, tehnikas, memuaarides, reisukirjades, luuletustes, arvustustes, helitöodes ja joonistustes. Kahjuks aga ei pääsenud memuaaridest ning helitööst ühtegi sobivat ilmuma. Ilmunud tööde kohta annavad hinnangu lugejad, märkides tänases lehes olevale kupongile iga alaliigi kohta kolm paremat tööd (Kõige parem — kolm, järgmine kaks, veel järgmine — üks kriips). Kupong tuleb oma nime, vanaduse ja aadressiga läkitada „Õpilastele“, kus kokkuvõttes tehakse ja hindamistulemus välja kuulutatakse. Ärasaatmine toimugu hiljemalt 15. septembriks.

Loomulikult tuleks enne hindamist tööd veel kord läbi lugeda ja võrrelda. Kui mõned uued tellijad soovivad hindamisest osa võtta, siis tuleks neil hankida lehenumbri Nr. 16-st alates. Hindajatele jagab talitus hulga väärtuslikke preemiaid.

Võistlustulemused ja laureaatide pildid ilmuvad juba järgmise aastakäigu esimesis numbriks.

KUULUTUS.

Sa tead, onuke, et ma olin linnatädi linnas külas. Aga ega säälgi mul õnnetused tulemata jäänud!

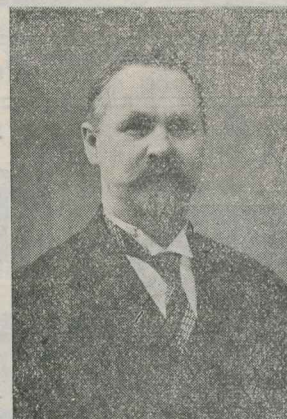
Tädi palus mind, et ma temale teeksin ühe kuulutuse, sest tema majas oli korter tühi. Kirjutasin parajasti „Õpilastele“ oma seik-

lusi. Kuna paberit käepärast polnud, võtsin poole oma kirjapaberist ja maalisin suurte tähtedega, et korter on kostilastele välja üürida. Siis palusin tädi, et ta kuulutuse minu laualt võtaks ja ise välja paneks. Tädi võttiski paberi ning lahkus toast. Hommikul välja minnes nägin, et hulk poisse loevad minu „kuulutust“ ja naeravad. Vaatasin ise ka ja mis ma nägin! Sääl oli minu „Õpilastele“ kiri. Tädi oli eile selle kuulutuse pähe üles riputanud.

Seekord kallid kased raagus oksid ei kaotanud.

Tervitab Sind rõõmus

Värdis.

25. aug. pühitses Karl Neuman 60-a. sünnipäeva.

Juubilar on praegu Kaagvere Algkooli ja Lastekodu juhataja ja teetsenud juba „mitut aega“ Tartumaa Õpetajate Liidu esimehena, kuid tal piisab aega töötada ka „Õpilastele“ kolleegiumis.

K. Neuman sündis 25. aug. 1877. a. Tartumaal Päidla vallas. Haridustee läks Päidla vallakooli kaudu Tartu Õpetajate Seminari, mille lõpetamise järel algas pikk ning tunnustustvääriv töö noorte kasvatamise alal. Töö kõrval leidis aega täiendada haridust ja pühendada seltskondlikule tegevusele.

Kuid 60 a. ja pikk töö pole muutnud juubilari veel vanaks. Tema on üks noid õnnelikke, kelle kaasas käib alati töökus, avameelusus, julge elurõõm ja hää tuju. Seda elukandvat hääd tuju piisab K. Neuman'il alati — olgugi et sõidab jalgrattal Kaagverest Tartusse vahel mitu korda päevas läbi pori ja vihma — töö kutsub ja kohustab!

Kogu lai „Õpilastele“ pere tervitab veel kord oma tulihingelist sõpra!

Veronika

Palmõli

Saunaseep

on
parim
sauna
seep!

ESIMENE ÕHUSÕIT PÕHJANABALE

- 40 AASTAT ROOTSLASE ANDRÉE SANGARLIKUST KATSEST
- 33 A. HOIDIS VAIKIV JÄÄ OMA SALADUST
- MIKS HUKKUS ANDRÉE MEESKOND
- PILT, MIS 33 AASTAT HILJEM ILMUTATI

Käesoleval suvel vallutas Vene teaduslik ekspeditsioon lennukeil Põhjanaba. Teadlased viibisid jäälaamidel mitu päeva ja sooritasid sääil tähtsaid uurimusi ning vaatlusi.

Pärast seda lendasid Vene lendurid üle Põhjanaba P.-Ameerikasse, püstitades uue maailmarekordi. Õnnestunud lennu tagajärjel kõnelevad venelased korrapärasest lennuühendusest P.-Ameerika

Sangarlik katse

Nelikümmend aastat tagasi, 11. juulil 1897. a. startis julge rootslane S. A. André kaasmaalaste N. Strindbergi ja K. Fränkeli saatel ennenähtamatule katsele: nii taheti 4800 kantmeetri mahutusega õhupallil „Kotkas“ ületada Põhjanaba piirkonda. Pärast seda, kui julgetest meestest viimaseid teateid andis vaid üks kaasavõetud kirjatüvi, kelle surmas ühe hülgüküti kuul 36 tundi pärast lendulaskmist, ei saanud õnnetust ekspeditsioonist enam elumärke. Isegi viimased allavisatud boid leiti 1142 päeva hiljem. Kirjatüvi teade oli teisest lennupäevast. Õhulaevnikud kadusid ning nabapiirkond hoidis truult nende saladust.

33 aastat hiljem...

Alles 33 aastat hiljem — 6. augustil 1930. — leidsid Norra hülgepüüdjad Vitö saarelt õhulaevnikkude viimased jäänused, olles püügil „Bratvaagi“ nimelisel laeval. Vitö saar on üks idapoolsest Svalbardi saarterühmast. Nüüd selgus ka kurbmäng oma traagilistes üksikasjades. Nimelt saadi kätte ekspeditsiooni päevik, milline avastaski õhulaevnikkude kurva saatuse.

Nagu selgus, oli õhusõit lõppenud juba neljandal päeval, 14. juulil, 65-tunnilise lennu järel. Ekspeditsiooni õhulaev „Kotkas“ oli lennanud kirdesse. Nädal aega pärast maandumist alustati saanisõitu lõunasse, kuid alles 5. oktoobril saabusid nüüd jalameesteks muutunud õhulaevnikud Vitö saarele. Esimesena suri Strindberg ning maeti oma kaaslaste poolt. André ja Fränkel surid nähtavasti ühe-

kaga kui lähemas tulevikus teostuvast katsest. Samas katsetas teist nabalendu Vene kuulus lendur Lewanewski, kuid siin juba tabas lendureid „polaarkatk“, mis halastamatult valitseb hull-igavas jääriigis.

Allpool tutvume „Pstm.“ järel lühidalt esimese katsega vallutada Põhjanaba õhuteel, mis toimus ajal, kui lennuasjandus oli alles „mähkmeis“.

aegselt, arvatavasti külmasid magamiskotti ära, sest nende rõivastus oli puudulik. 33 aastat pärast katastroofi võidi kindlaks teha, et ekspeditsioonil oli toitu küllaldaselt. Päälegi võidi relvadega tarvilisel määral liha juure muretseda.

Kolme mehe ettevõtte 40 a. eest oli igatahes hulljulgus, mida eriline põhjus on meelde tuletada nüüd, kus lennukid lendavad juba Põhjanabale ja üle selle ning püstitavad suuri kestvuslennu rekorde. Kahtlemata on André oma õhupalliga nende nabalendude pioneer.

Mis asjaolud hukutasid julged mehed

Ka André, asudes kaaslastega

õhureisile, ei mõelnud, et ta asub nüüd oma õhupalliga — juhuslikule teele. Õhupall oli juhitav. André uskus, et tema hästi valmistatud hiina siidist hiigelpall püsib 30 päeva õhus. Juhtida lootis ta sõidukit maad mööda lohiseva kõie ja erilise purjeseadeldise abil. Kuid juba startides katkes juhtimiskõis; maha jäi sellest kaks kolmandikku ning õhupall pidi otsekohe alustama 600 m kõrgusel vaba lendu. Kui lennu lõpul saadi juhtkõit kasutada, siis oli see juba

Tellige aegsasti „Õpilaslehe“ 6. aastakäik

hilja. Päälegi oli lisandunud sõidukile ettenähtamatult ja arvestamatult 1000 kg koormana jääd. Kõik need asjaolud katkestasid õhuteekonna juba neljandal päeval ja viisid ekspeditsiooni hukatusse.

Pilt André ekspeditsioonist, mis ilmus 33 a. hiljem.

André ja tema kaaslased meisterdavad saani edasiminekku pärast maandumist. Sama kelgu juurest leiti kuuma suve tõttu jäät väljasulanud ekspeditsiooni jäänused ja laibad. Pilt lebas 33 aastat jääs ja ilmutati alles 1930. aastal.

ME OMA SULEGA

Ilmar Kiilberg
Tallinn

L.

Heinatöö

Silmapiirilt loidab koidu purpurpunast helki
kaste süleluisis uinub aas.
Soojusvaaseid päiksekiiri ründab taevatelki
hämärusse vangistunud sünge laas.

Taluõue ähmasuses virgub elu,
meeste roidund jäsemeisse valgub jõud;
uniseid ilmeid ei päevatõus võlu
vägise sulgevad unised laud.

Une taandumist tiivustab karastav vesi
suikunud meeltesse ergutust toob.
Kehad, mis puhanud, hõlpsalt ei väsi,
rakenduvad tõhe — mida elutung loob.

Vikatid välguvad kasteses rohus,
higiseid kehi on vallanud töö.
Luisuhääl kajastub hommiku rahus.
tera lokkavat heina rabavalt lööb.

Kaarena kuivama kummardub loogu
lõomavas päikeses higistab piht.
Õhtueel tööle saabub veel hoogu,
läheneb puhkus — kõikide siht.

F. Kuus, 15 a.
Tsooru

ÕITSEL

„Sellest on tagasi üle seitsmekümne aasta —“ jutustas vanaisa. „Olin tol korral sinuvanune 14—15 a. punaste põskedega tüse poiss. Oli ilus ja vaikne õhtu, kui tulim karjast ja isa käskis mul õitsele minna. Söönud hernesuppi, millele ema oli ka võileiva kõrvasseks teinud, valmistusin minekuks. Seinalt võtsin krapid ja teki — lamamiseks. Seni kui kohmitsesin, oli juba hämardunud. Ruttu tõin hobused laudast (talli meil polnud), keda oli kaks: kolmeaastane varss Asta ja vana ruun. Hüppasin ruunale selga ja koos küla õitselistega sõitsime minema. Oli juba pime, kui jõudsime kohale. Niit, kuhu

P. hobused viisime sööma, asetses metsa sees, ühe väikese ojakese ääres. Jõudnud kohale, panime hobuseile krapid kaela ja jalad kammitsa. Ise tõime metsast hagu ja süütasime tule. Istunud tule ümber laotatud tekkidele, vestlesime nii ühest kui teisest. Siis hakkas me naaber Karjaste-Kusti pajatama juttu ühest üksildasest hundist. Jõudnud vaevalt jutu kesk-kohani, hirnatasid hobused, olles läinud kaugemale niidusoppi. Vaatasime kõik sinnapoole, sest oli selge, hundid on ligidal. Ja tõesti tuli metsast suur hall hunt, ja otse minu varsa kallale, kes teistest hobustest oli jäänud kaugemale. Ainsa hetkega oli varss maas ja hunt asus oma hammastega ta kallale. Teised hobused jooksid kokkunult kaugemale.

Selle aasta töö on lõpul. Oli hoogu... Saabusid teired vinnad töid ja paljud neist väärised ilmumist. Kuid lehe ruum oli piiratud. Trööstigem sellega, et ilmumata tööd moodustavad reservi uuele aastakäigule.

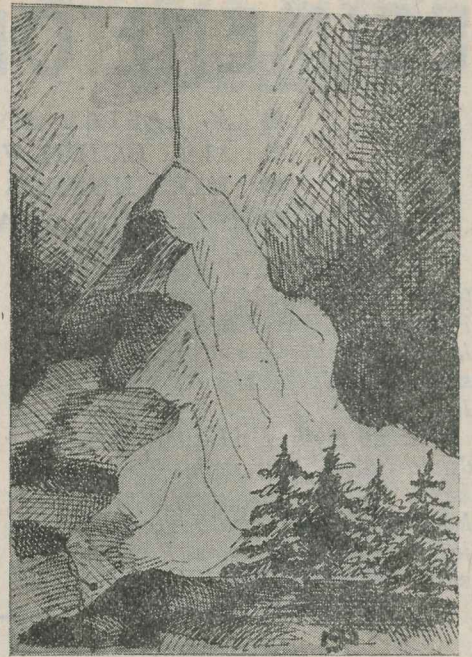
Võime uhked olla, et oleme hoidnud oma jõul lehte ka läbi viienda aastakäigu. Oleme palunud abi vanemalt põlvelt, meid on toetatud moraalselt, meile on antud ka ainelist abi, meie sõprade õpetajate poolt. Tänu neile! Säält, kust oleme abi oodanud eestkätt, pole seda siiski saabunud.

Uued teed on haralised... Mis ka ei juhtuks ja kuidas ei alustataks uut teed — üks on palve: tublid poisid, tüdrukud, hoidke oma lehte. Siis on teil suurim vara, mida võite omada, — milles võite kasvada!

J. Näkk
Tartu

Ü
K
S
I
N
D
U
S

J. — Tušš

Karjaste-Kusti haaras teiba tullest ja meie samuti, võttes ka kive niidult. Suure kisaga liginesime hundile, kes meile vastu urises. Varsti olime viskekauguses. Kusti, kes jooksis kõige ees, kisendas ja viskas kiviga. See veeres otse hundi jalge ette, ergutades hunti vihale. Järgmisel hetkel oli Kusti hundi juures ja lõi teibaga. Saanud tõsta teiba teiseks löögiks, oli hunt tal kallal. Ainsa ropsuga oli särk ja kuub kaenla alt rebitud ja veri voolas. Ta langes maha. Aga juba olime meiegi abis. Paar teibahoopi pähe — ja juba viskles hunt surmavaludes rohul. Ruttu viisime Kaalu ojaäärde, kus pesime ja sidusime haavu. Mina aga viibisin oma armsa varsa juures ja nutsin.

Tuligi oli kustunud kui läksime tagasi laagri juure. Kusti lamas meie kõrval ja oigas. Hobused hakkasid uuesti sööma. Enam ei sobinud jutt. Kõikide südameid painas kurbus ja vabisev hirm. Mina, olles mässind end tekki, uinusin.

Alles hommikul, kui taevaserval kumas koit, äratati mind. Ja siis sõitsime koju, jättes paar meest Kusti juure, keda hiljem vankriga koju toodi.

ED.

kümnend inimest, ja kõigil on hundi-isu.

„Aga meid on ju nii palju, vist küll oma vis-pärast, et meile toodi lõuna suures tsinkkastriulis.“

„Seda ta ütles selle- ja tema ei hakka vannist sööma. Ta ütles, ei söönu, tal jätkus veel oma võileibu. Ta ütles, Meyer kujutleb endast aristokraati. Lõunat ta ja et tema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

„Aga ta ei taha sellest teadagi ja kõneleb kogu aeg, Ule vahelkäigu magab Engelbert Meyer. Tal ja teema isa on restorator.“

Me asusime ta ümber, ja ta ütles:

„Siis üks juhtidest pöördus meie poole kõnega. Meist on kõhmad nagu kitsed.“

„Tüdrukud lippasid ka trikoodes ringi. Mõned krae kaela.“

„Nahk — see on teie uhkem pidurüü, ja kes tahab näida elegantsem, las tätoveerib endale püst-“

„Nii tarvis alati käia,“ ütles meile härra Vischhusen. See on laagrijuht, ta magab meie toas.“

„Me pidime võtma kõik märjad riided maha, need pöösastele riputama ja supeltrikood selga tõmbama.“

„Siis tungis päike metsapadrikusse ja kõik aina aurad.“

„Tüdrukute barakid olid kaugemal metsa sügavuses ja niisama lihtsalt sisustatud. Tüdrukud vi-“

„Iga kahhekümne inimese päale saime ühe toa. Igähe jaoks oli sääl: voodi, kapp, pingike ja pesu-“

„Aga täitsa nagu sõduritel, kui siin oli sõjalaager.“

„Pruunid puubarakid suurt akendega. Ja ümber-“

„Nii sügune siis ongi see sanatoorium: pikad ja foudsime laagrisse.“

„Sõidu ajal hakkas vihma valama. Luini mär-“

Väljas esiku ukse juures seisis keegi mees laia-äärega kübaras ja heitis mulle metsiku pilgu.

„Oh Issand, sääl ta ongi!“ sosistas mulle Terese. „See on onu Beppo.“

Proua Spinelli oli teistega juba ees, kuid laia kübaraga mees tammus kärsitult ühel kohal ja hüüdis Teresele midagi itaalia-keeli.

Siis Terese tõmbas mind tagasi pimedasse koridori ja lõi käsivarred mu kaela ümber:

„Pietro! Ninol!“

Ja suudles mind. Ja toppis mulle midagi tasku. Ja kadus.

Pärast Spinellide ärasõitu keegi ei tuletanud neid meele, kuid Heitmülleri põgenemislugu kirjeldas ajaleht väga põhjalikult.

Ta saadi teisest linnast kätte ja toodi tagasi. Ta oli oma punanaha-riietuses, punaseks võõbatud näoga ja oma relvadega. Ja nii toodi ta vaksalist politseisse.

Heini saadeti parandusmajja.

„Peeter, Peeter,“ ütles isa, kui ta seda lehest oli lugenud, „sul läks õnneks kuivalt veest välja tulla.“

Ja ema teadis ka mõndagi.

„Päris vandeseltslane see Peeter. Ta on segatud nii mõnessegi asjasse. Tal on mida varjata. Spinelli salajases põgenemises on ta samuti kaasosaline.“

Ja ta näitas pilti, mille pesu aegu oli leidnud mu kuue taskust.

„Peame kuulutama sõja igale tolmukübemele ja ölekõrtele. Igate toale anname ise-nimetus. Pä-rast lõunat käin juhtidega ja öe Kiaaraga barakid läbi. Siis vaatame, millised neist on kõige puhta-

VOISTLUS

„Tulid õhvitserid laagriivalvest. Vahetähtsusest nad leidsid ölekõrsi, ja voodid põlnud ka korras. Siis ülem ütles hommikul kohvilauas: „Tulid õhvitserid laagriivalvest. Vahetähtsusest nad leidsid ölekõrsi, ja voodid põlnud ka korras. Siis ülem ütles hommikul kohvilauas: Ode Kiaara seisis keset öue õhtupäikese puna- ja männid ka — päike läks nende taha looja. Õhtul kogu vähi ja barakid muutusid punaseks, midagi uut. ja nad teevad, mis ta tahab; ta mõtleb alati välja Ma usun, et ülem võtab nad kõik kõvasti pihku istusid teises ruumis ja kaagutasid nagu haned. süksime kuulata, mis tütarlapsed teevad. Aga need vaikne. Kui siis jälle tõusis kisa, ta ütles, et kat-punarahkse sõjaväe vaikida; mõni aeg oli päris Kui laua taga tõusis kisa, siis meie ülem palus puder suhkru ja kaneelliga. Õhtuks oli jälle soe toit: piimaga keedetud riisi-Meile kanti lauale lillikapsas liha ja piimakas-tega. Arvan, et isegi restoranis ei tehta paremini. Ohtuks oli jälle soe toit: piimaga keedetud riisi-puder suhkru ja kaneelliga. Kui laua taga tõusis kisa, siis meie ülem palus punarahkse sõjaväe vaikida; mõni aeg oli päris vaikne. Kui siis jälle tõusis kisa, ta ütles, et kat-istusid teises ruumis ja kaagutasid nagu haned. Ma usun, et ülem võtab nad kõik kõvasti pihku ja nad teevad, mis ta tahab; ta mõtleb alati välja midagi uut. Õhtul kogu vähi ja barakid muutusid punaseks, ja männid ka — päike läks nende taha looja. Ode Kiaara seisis keset öue õhtupäikese puna-ses säras.

Vaksali-esisele oli kogunenud ligi saja lapse ümber, kes kõik ootasid rongi Printsi laagrisse. Siin oli saik kirjumtšitsi poisse ja mitu tüdrukut, üht-lasi ka nende saatjad — vanemad, vennad ja õed. Mit-mel olid suured reisikorvid kaasas. Mina olin ükski ja mul oli ainult seljakott. Halastajade sõitis ka meiega ühes, mudugi ainult gripi juhaks või kui mõni enmast klaasi vastu veristab. Siin olid ka lipud ja muusikaristad.

„Nüüd, Peeter, võid selle kõik laagris lõhki rebida. Hüppa saäl nii, et küllalt saab. Tervis on Aga ta ei tõstnud päädki töö juurest üles, kuni viimne paik oli külge õmmeldud. „Ma, sa töötad enese veel haigeks; ei teeks paha, kui meie kooliarst saadaks sinugi sana-tooriumi.“ „Ema istus kolm õhtut järjest hilja ööni ülal ja lappis mu riideid. Ema istus kolm õhtut järjest hilja ööni ülal vahetajani jai veel kuus nädalat. Väljasõit pidi toimuma lähemal päevil, ja suve-saal. Ta jutustas, et see on muinasjutuiriik. Suurtest tüdrukutest oli üks juba kord olnud rium see on: see on laager metsas Printsi väljal. Kolme päeva pärast sainme teada, mis sanatoo-

LAAGRIS

Kooliarst külastas meid, ja kes kevadpühiks pi-did kooli lõpetama, need kõik ta uuris põhjalikult läbi, mis elukutsele igauks neist kõlbab.

Mind ta kuulas terviga viis minutit, koputas eest ja takka. Miks olen lasknud enese nii ära nälgida? Hommikuks sai mee ja piimaga, lõunaks praetud kana ja õhtuks munapuding singiga — kül-lap sellest paisuksin nagu põis.

Sellejuures ta patsutas endale kõhu pääle. Aga ta ise on — paljas luu ja nahk.

Ta kirjutas mu nime üles ja ütles, et tahab mind sanatooriumi paigutada.

Paks Struve röökis kui haikala, kui kästi tal alasti võtta ja ennast arstile näidata: kunagi ta ei taha enam maiustada ja kunagi ta ei jäta enam taldrikule sööki järele, töinas ta. Ta ei taha, et teda jälle saadetaks sanatooriumi.

mad. Poisid, pingutage hästi ja katsuge tüdrukud üle trumbata. Õhtul jagatakse auhinnad.“

Esiti oli mul paha meel, sest tüdrukud oskavad ikkagi paremini kui meie pühkida ja puhastada.

Härra Vischhusen, kes magab meie toas, ütles aga nii:

„Ei, tüdrukud me ületame igatahes. Nad ainult riputavad pärjakesi seintele ja seovad neile külge kirevaid lindikesi, selles pole mingit kunsti.“

Hakkasime oma toale nimesid mõtlema: „para-diis“, „põrgu“, „naerukabinett“ ja veel palju muid. Kuid härra Vischhusenile ei meeldinud neist ükski.

Siis mina ütlesin: „vigvamm“. Ja see nimi talle jäigi.

Meie kohe — riided seljast, supeltrikood ülle ja kus siis kukkusime pühkima, küürima ja ämbliku-vörke maha võtma.

Üks poiss kinnitas kartongi uksele, joonistas sel-lele vigvammi kahe indiaanlasega. Meie aga punu-sime männioksist kaheksa vanikut ja riputasime need laest põiki alla nurkadesse ja seinte ääre. Siis lükkasime voodid kõrvale, panime pingikesed ringi kesk põrandat, et oleks vaba ruum nõupidamisteks. Ja meie tuba muutus päris indiaanlaste telgiks.

„Enam pole midagi vaja,“ ütles härra Vischhu-sen, „ei mingeid pilte, lipukesi ega muud prahti. Meil on ainult vigvamm.“

ATTILA ROOMA ALL

Ungari rahvajutt

Pärast Aquileia hävitamist juhtis Attila oma väed Rooma poole. Selle teate pääle tabas kokkumine ja hirm igavese linna elanikke. Keiser, senat ja rahvas otsustasid, et tuleb end alandada hirmsa valutaja ees, sest ainult sel teel võidi loota täielikust hukatusest pääsemist. Nõnda lepitigi kokku, et saadetakse Attilale vastu saatkond, kes kingitustega ja suuri sõjamakse pakkudes talt paluks armu. Saatkonna juhtimine usaldati aga paavst Leo hooleks, kellele kaasagessed on andnud nimeks Suur ja Tark.

Saatkond oli juba teel Attila laagri poole, kui hunnide kuningas ühel ööl nägi imelikku ilmutust. Tema telki tekkis taevalik valgus ja näe — ülalt lendasid alla

E. Ojasild, 15 a.

Torma

LÖBUS LUGU TIKKUDEGA

Lastagu kellelgi laduda lauale kaks rida tikke. Tikkuude arv pole tähtis, on ainult vaja, et see oleks ülemises reas üle 20 ja alumises reas ühe võrra vähem. Meil ei tarvitse teada, mitu tikku lauale pannakse. Nüüd laseme teatud arv tikke — arv peab aga olema alla 20 — ülemisest reast ära võtta, alumisest reast aga nii palju, kui ülemises järele jäänud. Nüüd ütleme otsekohe, kuipalju tikke alumisse ritta jäi.

Päältvaatajad on üllatatud, sest meie pole küsinud ühtegi arvu, nagu harilikult selliste ülesannete juures tehakse. Saladus on aga kerge mõistatada: alumises reas on ikka üks tikk vähem, kui ülemisest laseme ära võtta. Olgu ülemises näit. 25 tikku, all 24. Laseme 9 tikku ülalt ära võtta, jääb sinna 16. Laseme need 16 ka alt ära võtta: 24—16=8, tähendab, sinna jäi 1 vähem, kui meie ülalt laskime ära võtta.

Et viguri kordamise juures teised saladuse jälile ei saaks, laseme lõpuks mõned tikud — nende arv olgu aga alla 10 — ülemisest reast alumistele juure panna ja ütleme siis, kui palju neid sääl on. Antud juhtumil laseme ülalt reast 4 alla juure lisada, saame järelikult 8+4=12.

Iseenesest lihtsa võttega saab alati eksiteele viia neid, kes arvavad saladuse jälile saanud olevat.

kaks säravat kuju. Need olid apostlid Peetrus ja Paulus, kes temaga nõnda kõnelesid: „Sina pead ennast Jumala saadikuks, meie aga oleme seda tõesti. Pööra ümber oma teelt selle nimel, kes meid on läkitanud. Tuleta meele Alariku, gootide kuninga, saatust, kes valutas Rooma, kuid kes varsti pärast seda surma leidis.“

Järgmisel päeval jõudis rooma saatkond päralt ja astus Attila ette. Paavst Leo aupaklikkusele sundiv välimus, tema suursugune ilme ja südamesse tungiv palve avaldasid sügavat mõju hunnide kuningale. Ja ennäe, kui ta pilgu üles tõstis — vaata, siis hõljus kõrgel taeva all mehe kuju vihast leekiva näo ja löögiks tõstetud mõõgaga. Attila, sügavasti liigutatud, tundis selles ära ühe öisel nägemusel kõneleja, apostel Peetruse. Osalt paavsti sõnade mõjul, osalt sellest endelisest ilmutusest aetuna leidis Attila, et talle on küllalt paavsti palvest; ta võttis vastu pakutud kingitused, tegi roomlastega rahu ja tõmbas oma sõjaväed tagasi Itaalia mailt.

Ungari keelest J. V.

KIRJAVASTUSED

I. Kiilberg Sügispäev, Põhjus, Meri, K. Tann Pliiats, Loomaaias, Kalal, Auto, Kännu-Karla Kaitseprillid, Sigtuuna hävitamine, Helmi Tann Vardi kiri, Lakkumine, Arst ja talumees, Arsti juures, Vrdi kiri, Linnupes, Linnaplikad maal, L. Kasemets Puuk-tulihänd, Isa surm, Tugev maru, Onnetus puud lõhkudes, Öö, Konn ja rott, Raha Annapedaja keldris, Kari ronke lendlevaid, Hõimupäevaks, Terveks saa, Üle luitunud välja, Lõoke, Suvine vihm, Hallitus põues, Kedrates vokil, Päev, Mererannal, Kesköine sõber Varasügisene õhtu, Sügis tuli, Kuu, Hommik, H. Moks Pseteri, Joonis, Jaani kirik, Talu, Aurik, Öngel, Erna Kurg Kodu, V. Ambus Farm, Vinnimäe Rendikoht, Talu, Laagris, Siil, Vaade järvelt, Talu õu, Suvi, Kingitus, Herilase pesa, Kasulik raamat, K. Kaldma Jalgrattal Munamäele, Suvitajad tulevad, Tõivur Lemmele, E. Hernes Heinal, Põldur, A. Kütt Põllule, R. Pärn Kevade ilmutusi, R. Haav Aike, E. Luts Koolitöö algus, O. Amon On õhtu, A. Salum Vardi kiri I, II, Sis lää, Hommikul, Paremini süüa, Kaunistagem, Mälestused, Telefon, Talve õhtu, A. Tirusson Tähekesed, Kohutav otsus, Nutt — ei!

Linda Reeve Toredad päevad, Lainetel, A. Tevan Hiidlase hukatuseauk, Vinnimäe Loomulik suurendus, Meie „krutsk“, Kihlvedu, Bensiini hinnatõus, O. Peltser Pingutades, K. Nimvals Öppereis, R. Pärn Salmikusse, Rikas ja vae, I. Kiilberg Heinatöö, Muremõtted, Noorushüüd, Vana maja, Kännu-Karla Punane kukk, A. Adamson, A. Salum Kevadised mustikad — jaa!

„ÕPILASLEHE“

LOOMINGUVÕISTLUSE

KUPONG

Mulle meeldis kõige enam
luules

- Nr. 16. Er. Suviste — Tuisune öö
I. Sibrits — Suusad
„ 17. Männimäe — Eesti töötab!
E. Noorkukk — Enne kui eestlased tulid...
H. Israel — Ole valmis!
O. Amon — Mehised mehed
Ahasveerus — Kotka surm
„ 18. S. Bauman — Pühapäevahommikul
Männimäe — Suusatamas
H. Lemberg — Talvel
„ 19. E. Kolks — Sõudjad
R. Haav — Me hõimude kodu
V. Härmik — Kooliteel
„ 20. E. Kolks — Kes see tuli?
K. Saarlo — Kevad
V. Härmik — Kevadlaul
Männimäe — Öhtune sadu
R. Haav — Talveõhtu kummitus
V. Härmik — Kevadpühiks
„ 21. O. Amon — Oli kevad, oli õhtu
L. Reeve — Jänku
Must-Albatross — Vana märts
„ 22. Ellen R. — Olge karsked
T. Kont — Kevadel
S. Sibrits — Noored kotkad
„ 23. Saarlo — Kuldnokk
„ — Lõেকেসে
An Mi — Saarlased
H. Sepp — Torm merel
„ 24. „ — Haigus
E. Ilmre — Kevad kutsub
H. Sepp — Tööliste
E. Rõžov — Kas elada?
„ 25. Ellen R. — Kodu pärnad
A. Salum — Kodu
N. Renser — Vana kask
„ — Emadepäeva hommikul
„ 26. Tõivur — Kevad ja noorus
O. Peltser — Kevadpäikesele
H. Kaulman — Tootus
A. Randmaa — Kaugele Peipsile
„ 27. Männimäe — Noorus
O. Peltser — Söed
I. Kiilberg — Hommikupäike kevadel
Tõivur — Julgesti
I. Sibrits — Merele
„ 28. A. Verev — Isamaale
L. Reeve — Lõkkeõhtu
Männimäe — Vana raamat
E. Eglit — Kodumaa muld
O. Amon — Heinaaegsel niidul
L. Reeve — Läki laagri
E. Noorkukk — Tervisi, Kukulinn!
„ 29. Heiku — Salasoo pillerkaar
L. Reeve — Pääsu surm
„ 30. I. Kiilberg — Heinatöö

proosas

- Nr. 16. O. Lillmaa — Karu
„ 17. Tõivur — Uku-ilm
„ 18. A. Pikk — Meie
E. Tasa — Naljajutt
„ 19. E. Tamm — Test
Peedu — Suhkur
G. Käiss — Tondid rehetois
E. Märtson — Vaimud
E. Tamm — Lumesõda
A. Tübel — Ära kaeva teisele...
„ 20. L. Uhdris — Väike Mann
Peedu — Spiker
K. Pajupuu — Hüpe

Järg lk. 8

SPORT

ODAHEIDE —
PÕHJAMAALASTE TRUMP

Vanameister Kusti Sule üllatas kõiki uue rahvusvahelise suursaavutusega, nimelt püstitas ta Tartus uue Eesti rekordi odaheites tagajärjega 72,72 m, milline on tänavuses tabelis maailma 3. tippsaavutus.

Vanameister K. Sule oli treeningul korduvalt lennutanud oda üle senise rekordi ja oli sedagi ette tulnud, et

väli jäi oda lennuks lühikeseks ja oda sopsatas välja teises otsas olevasse mäeveerusse.

Ut rekordi ootas nähtavasti ka vanameister ise. Esimeste heidete juures oli ta pisut närviline ja sellest siis ka tuli, et kaks heidet ebaõnnestusid üleastumiste tõttu. Tore oli aga neljas heide ja oda lendas 70 m piirjoone lähedale. Kahjuks oli aga selle heite juures oda lend liiga madal. Viies heide oli sama tore ja nüüd

oda maandus rekordilisel kaugusel 72,72.

Kõigi aegade kohta on käesolev

- Nr. 21. E. Kadaste — Kurb aprill
A. Tevan — Spordivapustus
„ 22. Kännu-Karla — Õnnetus jääl
M. Tsäko — Pettis ära
T. Karma — Niit
A. Kirsal — Jää all
„ 23. A. Reinla — Õpilane Ülo
V. Süvalo — Talupoegade kuningas
„ 25. V. Rosenbaum — Ema sünnipäev
„ 26. E. Leis — Õpetaja sünnipäev
„ 27. E. Andok — Jüri ja Lembit
E. Öispuu — Minu lohe
„ 29. R. Jürisson — Suvine pühapäev
L. Reeve — Võistlus
K. Pajupuu — Meri
„ 30. F. Kuus — Öitsel

naljades

- Nr. 18. H. Verev — Üksiti käsil
„ 19. „ — Nali
„ 20. E. Ehrlich — „Neelu kott“
„ — Särk ja hame
„ 21. Karumäe — Täht kasvab
„ 22. Alatare Jüts — Koolis
Peedu — Gloobus
„ 23. E. Täht — Meeter
E. Taks — Susi ja konn
E. Täht — Maokõnõ
„ 24. Vinnimäe — Tuuline haigus
„ 25. L. Veske — Ilusaim koht
A. Kopelaan — Nupukas poiss
Vinnimäe — Trikk
E. Hong — Mustlase kavalus
„ 27. Vinnimäe — Kust sa tunned?
„ 28. E. Eglit — Mälestus vanaisast
Must Albatross — Ei aita
Vinnimäe — Poisi vastus
H. Kuulman — Honorar
Alatare Jüts — Matemaatik
„ 29. Karumäe — Mesilase pärast
E. Taks — Nali
„ 30. L. Reeve — Kohv
Vinnimäe — Loomulik suurendus
A. Kopelman — Punane kukk

joonistustes

- Nr. 16. J. Otti — Metsas
„ 17. A. Brett — Suusatamas
P. Pinna — Käärilõige
S. Näpping — Käärilõige
„ 18. H. Amberg — Sulejoonis
M. Nõu — Autoportree
„ 19. L. Vahur — Töölt koju
A. Tirussan — Linool
„ 20. E. Sinissaar — Tušš
V. Umbrella — Linool
L. Vahur — Tušš
„ 21. E. Kadaste — Illustratsioonid
P. Kütt — Vahetunnid
„ 22. E. Talve — K. A. Hindrey
„ 23. A. Sööt — A. Kitzberg
„ 24. R. Kello — Pliiats
„ 25. E. Talve — Minu kodu
„ 27. R. Kello — Maantee kutsub
J. Näkk — Tugi seljataga
„ 28. A. Kütt — Riigivanem K. Päts
E. Öispuu — Sulejoonis
„ 29. K. Pajupuu — Purjed
R. Jürisson — Illustratsioonid
I. Vald — C. R. Jakobson
„ 30. J. Näkk — Üksindus

vestetes

- Nr. 16. Karumäe — Jooks läbi õõ
„ 17. Karumäe — Kraadiklaas
Er. Suviste — Korgid = kurgid
Hans — Kalihveed
„ 18. Mõttetark — Vastlapäev
„ 19. Kaaluste-Kaalu — Tegemata kangelasteod
„ 20. H. Verev — Kulmedalihüpe
„ 21. K. Tann — Pühademunad
Karumäe — Aprill! Aprill!
„ 22. Must-Albatross — Rekord
„ 23. V. Ermel — Hädas uute sõnadega
„ 24. E. Andok — Koolinõunik tuleb!
„ 25. I. Ilves — Pisuhänd
„ 26. Karumäe — Hambavalu
„ 27. Kännu-Karla — Rästik

K. Sule tagajärg maailmas kuues. Temast paremini on heitnud M. Järvinen, kelle nimel maailmarekord 77,23, G. Stöck (Saksa), Weimann (Saksa), Y. Nikkanen (Soo-me) ja Lokajski (Poola).

EESTI HIILGAV MÄNG KÖNIGSBERGIS

Eesti-Saksa 1 : 4

Eestlased mängisid hästi, eriti imestasid sakslased meie Tipnerit väravas. Esimene poolaeg kuulus meile tagajärjega 1 : 0, teisel poolajal aga algas sakslaste maruline press. Päältvaatajaid oli umbes 17 000.

Kas Teil on

„Õpilaslend“ juba tellitud
aasta pääle

Kilomeetrite jahil

Algus lk. 1

finištribüüni ees nii raskelt kurvel välja, et arvati —

sõitjast ja masinast pole järel midagi.

Aga — midagi polnud õnneks juhtunud! Henne, saksa mootorratta-maailmarekordimees, oli rajal oma BMW-masinaga. Mees tahtis parajasti mööduda konkurssendest, kuid kannatas samuti kurvel, pääsis aga õnnega: ainult mõni põrutus ja nahakriimustus.

Imekiired on sportmasinad. Nii tuli 2-liitriliste klassis ilma kompressorita võitjaks inglane Fane oma BMW-masinal, saavutades 108 km tunnis! Nii kiired pole kordagi olnud paari aasta iooksul masinad Nürburg-rajal. Nõnda kiiresti ei sõitnud isegi suuremate klasside võitjad sportmasinate seast.

(Reichsportblatt.)

Masinad, kellel purunenud võidulootused

- Nr. 28. Piilur — Karjapõlvest
„ 29. Vinnimäe — „Trihvaad“ mängimas
„ 30. Peedu — Kuulutus tehnikas
Nr. 18. M. Tsäko — Tuulekäristi
„ 19. R. Rähni — Väike linake
„ 20. H. Vösujaal — Ma korjan postmarke
H. Mosin — Koogipritsi valmistamine
„ 21. V. Küla — Lihtne pall
„ 22. L. Karv — Linake
„ 23. V. Küla — Omatehtud šapirograaf
L. Mõksi — Liniku kaunistus
„ 24. H. Mosin — Teeme piitsavarre
„ 25. H. Lemberg — Soomusristleja
„ 27. M. Tsäko — Lennuk

reisikirjeldustes

- Nr. 18. E. Moldov — Hülgejaht
„ 21. E. Moldov — Kala suitsetamas
„ 24. R. Haav — Eluavaldusi mu kodukohast
„ 26. E. Moldov — Hiiekallas
„ 27. Parvepoiss — Kalal
L. Reeve — Ekskursioonil
„ 28. E. Öispuu — Sõru poiste suvelõbud

arvustustes

- Nr. 20. V. Nerer — Siimu unistuste riik
„ 23. J. Kiilberg — Masin
„ 25. L. Metsasto — Emadepäevaks
„ 26. I. Kiilberg — K. Hamsun „Maa õnnistus“
„ 27. K. Miiter — V. Nereri „Hookuspookus“.

Minu nimi
vanus
aadress

EHITAME ISE ALLVEELAEVA

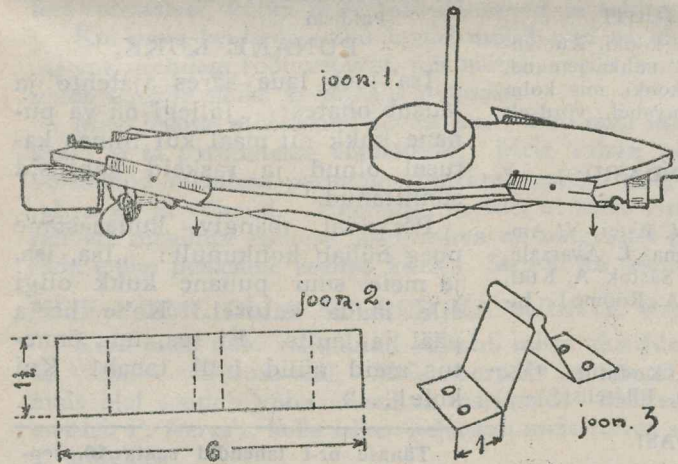
„Õpilaslehe“ eelmiste numbrite kaudu tutvusime allveelaevadega. Meilgi Eestis on neid nüüd kaks. Need allveelaevad ehitati Inglismaal, aga küll saame meiega hakkama säärase tööga.

ALLVEELAEVA KERE

tehke lauakesest, pikkusega 55, laiusega 10 ja paksusega 1 cm. Kere lõigake mõlemast otsast teravaks, nagu joonisel. Laeva tüür olgu plekist, mille pikkus 7 ja laius 4 cm. Umbes laeva kere keskkohale kinnitage naeltega puust ketas, mille läbimõõt 9 ja paksus 2 cm. Kettale aga kinnitage 1/2 cm paksune ja umbes 10 cm pikkune pulk, mis täidab meie allveelaeva „imesilma“ ehk periskoobi aset („Õ“ nr. 12 — 1937. a.). Siis lõigake plekist kaks riba (joon. 2) ja painutage need laagriteks, nagu joon. 3 näidatud, ja kinnitage laeva alla, üks laeva nina- ja teine tagaosa külge.

LAEVA LIIKUMISKRUVI

on näidatud joon. 4. Liiklemiskruvi on plekist ja läbimõõduga 6 cm. Laeva tagumisest laagrist pistke läbi konksuga traat, nagu näha joonisel 1 ja jootke, või kinnitage muul viisil selle külge läbipistetud traadiots. Et kruvi paremini liiguks, võib ajada traadi otsa, laagri ja kruvi vahele kaks väikest plekist šeibi, aga šeibide vahele veel 1 või 2 klaaspärlit. Esimesest laagrist pistke läbi samasugune konksuga traat, kuid selle traadi teine ots käänake vändataoliseks. Üle kahe traadist konksu kerige 2 või 4 korda harilikku lennukikummi nööri ja siduge otsad kinni.

LAEV LIIGUB

Nüüd keerake liiklemiskruvi kõik harud ühele poole veidi viltu, hoidke ühe käega kruvi kinni ja teisega ajage traadi vändataolise otsa abil kummi keerdu. Kui nüüd paadi asetate vette, siis ujub see vee pääl. Et aga muuta ta allveelaevaks, tuleb ehitada juure veel sügavustüürid. Need on näha joon. 1. paadi esiosas kummilgi pool üks ja samuti ka paadi tagaosas. Kõik tüürid tulevad seada kallakuga ettepoole. Esimesed tüürid võivad olla kallutatud veidi rohkem kui tagumised. Tüürideks tarvitame neli plekiriba pikkusega 7 ja laiusega 4 cm. Üheltpoolt painutage 1 cm laiune äär ja kinnitage laeva külge. Kaks tüüri olgu 9 cm kaugusel laeva esiosast ja kaks sama kaugel laeva tagumisest otsast. Iga sügavustüür kinnitage ainult ühe naelaga, siis saab kallakut muuta, kuid kinnitada tuleb nii, et need ise ei muudaks kallakut.

KOOLIDELE

*JOHANN FABER
DESSIN

Haamritemärgiga

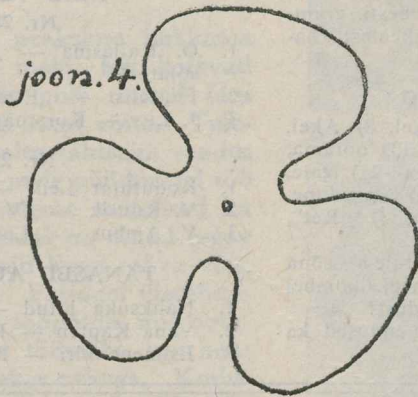
Pliiatsivabrik A.-S. JOHANN FABER

ALLVEELAEV SUKELDUB

Harilikku allveelaeva lastakse enne sukeldumist nii palju vett, et see istuks vees kuni laeva ülemise servani. Ka meie toimime sarnaselt: paneme oma allveelaeva laele nii palju naelakesi, et see oleks vee all kuni puust ketta ülemise ääreni, siis võtame laeva veest ja lööme need naelakesed raskuseks laeval olevasse puust kettasse. Naelad aga tuleb enne asetada nii, et need ei ajaks oma raskusega laeva viltu asendisse.

Kui see kõik tehtud, saate omatehtud allveelaeva, mis ujub veel all eeskujulikult.

R. Vokk.

Lähemal ajal algab

HONORARIDE ja PREEMIAE väljasaatmine

◆◆◆◆

Tellimiste vastuvõtmine uuele „Õpilaslehe“ aastakäigule on alanud

Õpilaslehe
kupong nr. 30

111. MAAGILINE RIST

E. Lutsar, Lutsu

	1	2	3	4																	
	2																				
	3																				
	4																				
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16										
6				10				14													
7				11				15													
8				12				16													
				17	18	19	20														
				18																	
				19																	
				20																	

Lahendada ruutmõistatuse põhimõttel. Tulemused ülalt alla on samad, mis vasakult paremale. Risti keskkohas sõna ulatub järgmise numbrini!

Sõnade tähendused.

1. huumor, 2. sepatöö-riist (rahvakeelselt), 3. on toal, 4. indiviid, 5. idee, 6. „õu“ käändes, 7. „tee“ käändes, 8. naisenimi, 9. naisenimi, 10. sade, 11. neli sarnast kaashäälikut, 12. naisenimi, 13. vecloom, 14. lahe, 15. noor, 16. arstiteadlane, 17. aed, 18. „arg“ käändes, 19. maksuvahend, 20. monarhistliku korraga riigi kodanik.

„ÕPILASLEHE“ SUVENUMBREIS ILMUNUD MÕISTATUSTE LAHENDID

Nr. 28

106. „ISAMAA AUKS“

1.—14. Vilms, Päts, Konik; 15.—31. Eesti Rahva Muuseum; 32.—39. Laidoner; 40.—48. „Omakaitse“; 49.—56. Tõnisson; 57.—66. „Kalevipoeg“; 67.—72. Valkla; 73.—74. EV.

I Pruuden — Liiv — Pikk Herman. II pajuvenelus — kadakasakslus. III Lurich — Jaago — Lossmann — Neo *) — Palusalu. IV Eesti Maapäeva Vanemate Nõukogu — SSSR.

107. „SILBID SÕNADEKS“

1. Pala — Laval. 2. Kairo — „Rosa“. 3. Taska — Kalev. 4. Saima — „Marie...“ 5. Seine — Neva.

Nr. 29

108. DOOMINO SALADUS

„Paari aastakümnega on eesti grammatiline keel tõusnud „maakeelest“ haritud kultuurkeeleks.

109. RISTSÕNAD

Paremale: 1) Tartu, 5) kel, 8) Akel, 9) hani, 10) vetel-, 12) jah, 13) ootama, 16) Issak, 17) Karksi, 20) tua-, 21) igale, 24) Utah, 25) Ares, 26) son, 27) udune. Alla: 1) „Tav“, 2) aken, 3) „Ret“,

*) Mõistatusest välja tulev sõna „Neggo“ on vale — „gg“ on eksikombel vahele sattunud. — Vabandust!

Toimetuse lugemiseks lahendused ka sõnaga „Neggo“.

4) TLEOSK, 5) kajak (õigem: kajakas), 6) enam, 7) lihav, 11) Lossi, 14) taigad, 15) aktus, 16) Iraan, 18) auto, 19) olen, 22) aru, 23) ese.

110. KOLM JUUTI

Perenaine küpsetas 81 kooki. Kui viimane juut oli „oma osa“ nahka pannud, siis jäi veel järele 18 kooki, mis kolm seltsimeest hiljem omavahel võrdselt ära jagasid.

ÕIGESTI LAHENDASID:

Nr. 28

H. Uusen, Filatelist, V. Ester, V. Ambus, J. Liiv, O. Kallasma, J. Avarsalu, H. Luik, K. Kaldma, R. Sastok, A. Kütt, E. Kärmas, E. Ontika, A. Rõõm, E. Ligema.

Nr. 29

V. Kuusik, V. Ambus, Kodutütar Leili, H. Puhmas, (nimetu), Filatelist.

NEIL VEDAS!

Nr. 28

1. O. Kallasma — „Ühe õppursõduri sõjate“
2. Filatelist — „Etteütleri“
3. J. Liiv — Korstnapühkurite jaaniöö“

Nr. 29

1. Kodutütar Leili — „Uusi sõnu“
2. V. Kuusik — „Vana Päälik“
3. V. Ambus — „Loomaaed“

TÄNASED AUHINNAD

1. Nahksuka jutud — F. Cooper
2. Vana Kaptan — H. Lange
3. Esimene kiri — R. Kipling

AITA NAERDA

Linda Reeve

V.-Kabala

N.

K O H V.

Mõisahärra läinud jahile ja käskinud metsavahi naisel keeta tagasitulekuks kohvi.

Ta oli kaasa toonud kohvijahu, tol ajal veel vähetuntud ainet.

Jahilt saabunuile lauda kattes ütles naine:

„Armuline härra, kohvi jäi vedelaks, ma panin odrajahu hulka.“

Vinnimäe, 13 a.

N.

Kanepi

LOOMULIK SUURENDUS.

„Kas teete suurendusi ka elu-suuruses?“ pärin naljatades päevapiltnikult.

„Muidugi,“ vastab päevapiltnik iseteadvalt.

„Palun, tehke sellest pildist üks loomulik suuruses suurendus,“ lausun ma muiates ja ulatan päevapiltnikule pildi.

Pilt aga kujutas Munamäge.

A. Kopelmann, 14 a.

N.

Paldiski

PUNANE KUKK.

Isa loeb laua ääres ajalehte ja lausub ohtes: „Jällegi on va punane kukk nii maal kui linnas katusel olnud ja raskeid kahjusid sünnitanud.“

Põrandal mängiv kuueaastane poeg hüüab kokkunikult: „Isa, isa, ja meie suur punane kukk oligi eile lauda katusel. Kohe harja pääl ja laulis. Ei tea, mis õnnetus meid nüüd küll tabab! Kui kole!...“

Tänase nr-i lahendid saata 10. septembriks

NOORED MÕISTATUSTESÕBRAD!

„Opilaslehe“ viienda künnise lõppedes avaldan Teile siirat tänu innuka suhtumise eest mõistatusnurgasse.

Tõsi-küll: võib-olla polnud kõik noored sõbrad kõigekülgelt rahuldatud, võib-olla tuli üle elada ka pettumusi; ent need ärge heidutagu meid uue vao sahkamisel!

Loodame kõik ühise lahendajasperena, et alustatav künnis tuleb sirgem ja viljakam! Mõistatusnurga toimetaja.

TOIMETUS JA TALITUS: Tartus, Võidu 10. Õ/k. „Koolivara“, telef. 8-29. TALLINNA ABITALITUS: „Kooli-Kooperatiiv“ S.-Karja 19, telef. 456-32. Posti jooksev arve nr. 2188. Vastutav toim.: M. NURMIK. Tegevtoim. ja talitusjuht: E. TONISMÄE. Toim. sekret. ED. TASA. Väljaandja: TARTUMAA ÕPETAJATE LIIT. „Opilasleht“ ilmub üks kord nädalas. Tellimishind postiga: aastakäik (30 nr.) — kr. 1.50; poolaastakäik (15 nr.) — kr. 0.75; (10 nr.) — kr. 0.50; (5 nr.) — kr. 0.25. Aadressimuutmine 15 s. Kuulutuste hind: Kuulutusküljel — 5 s. mm., tekstis — 10 s. mm., lehe ees ja tekstis teksti kirjaga 15 s. mm.